

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 października 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ustalił J. Ł. kapitał początkowy i określił jego wartość na dzień 1 stycznia 1999 r. w wysokości 9 854,35 zł. Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyjął : podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 103,90 zł (pomnożono wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynoszący 8,51 % - wyliczony z przeciętnej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 lat kalendarzowych tj. od 1 stycznia 1989 r. do 31 grudnia 1998 r. przez kwotę bazową tj. 1 220,89 zł) ; okresy składkowe (10 miesięcy i 21 dni tj. 10 miesięcy) , nieskładkowe (27 dni tj. 0 miesięcy) , współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31 grudnia 1998 r. wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego w wysokości 15,71 % ; średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat tj. 209 miesięcy (komunikat Prezesa GUS z dnia 25 marca 1999 r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn).

/decyzja - plik III akt ZUS/

W dniu 30 listopada 2017 r. do organu rentowego wpłynęło odwołanie J. Ł. od ww. decyzji , w którym wniósł o jej zmianę. Skarżący wskazał ,że nie zgadza się z ustaloną w treści zaskarżonej decyzji kwotą kapitału początkowego. Zdaniem skarżącego, kwota ustalonego kapitału początkowego powinna być wyższa , co powinno skutkować wyższą kwotą otrzymywanej przez niego emerytury.

/odwołanie k.2 – 3/

W odpowiedzi na odwołanie , która wpłynęła do tutejszego Sądu w dniu 14 grudnia 2017 r., pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie. W treści odpowiedzi wskazano ,że do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego Zakład Ubezpieczeń Społecznych uwzględnił wynagrodzenie , które stanowiło podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lata kalendarzowych tj. 1989 – 1998 ze wskaźnikiem wysokości kapitału początkowego wynoszącym 8,51%. Do ustalenia podstawy wymiaru przyjęto wnioskodawcy wynagrodzenie z tytułu zatrudnienia w Spółdzielni Produkcji Rolnej w K. od 11 grudnia 1998 r. do 31 grudnia 1998 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał ,że J. Ł. od dnia 1 marca 2000 r. posiada prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy przyznane na stałe.

/odpowiedź na odwołanie k.12 – 13/

Na rozprawie w dniu 6 czerwca 2018 r. pełnomocnik J. Ł. poparł złożone przez wnioskodawcę odwołanie oraz wniósł o przeliczenie kapitału początkowego wnioskodawcy z uwzględnieniem okresu podlegania przez niego rolniczemu ubezpieczeniu społecznemu od 1 stycznia 1989 r. do 31 marca 1998 r.

/oświadczenie pełnomocnika wnioskodawcy min.00:02:04 – 00:03:30 rozprawy z dnia 6 czerwca 2018 r. , płyta CD k.39/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca J. Ł. urodził się (...)

/okoliczność bezsporna/

Zaskarżoną decyzją Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. ustalił J. Ł. kapitał początkowy i określił jego wartość na dzień 1 stycznia 1999 r. w wysokości 9 854,35 zł.

/decyzja - plik III akt ZUS/

Do obliczenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto wynagrodzenia wnioskodawcy w następującej wysokości:

- za rok 1989 – 0,00 zł
- za rok 1990 – 0,00 zł
- za rok 1991 – 0,00 zł
- za rok 1992 – 0,00 zł
- za rok 1993 - 0,00 zł
- za rok 1994 – 0,00 zł
- za rok 1995 – 0,00 zł
- za rok 1996 – 0,00 zł
- za rok 1997 – 0,00 zł
- za rok 1998 – 12 660,68 zł, co przy kwocie rocznego przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za dany rok kalendarzowy wynoszącej 14 873,88 zł dało stosunek podstawy wymiaru składek do rocznego przeciętnego wynagrodzenia o wartości 85,12 %,

Wyliczony na podstawie powyższych danych wskaźnik wyniósł 8,51 %.

/obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego – plik III akt ZUS/

W okresie od 11 maja 1972 r. do 8 kwietnia 1973 r. J. Ł. był pracownikiem P.B. (...) w K..

/dokumentacja – plik I akt ZUS/

W okresie od 15 stycznia 1998 r. do 8 czerwca 1999 r. J. Ł. był pracownikiem Spółdzielni Produkcji Rolnej w K. , gdzie w 1998 r. osiągnął wynagrodzenie w wysokości 14 873,88 zł.

/dokumentacja – plik I akt ZUS/

Poza pracą w ww. zakładach pracy wnioskodawca nie świadczył pracy w ramach stosunku pracy , a utrzymywał się wyłącznie z rolnictwa , opłacając z tego tytułu stosowne składki.

/zeznania wnioskodawcy min.00:04:18 – 00:06:28 rozprawy z dnia 6 czerwca 2018 r. , płyta CD k.39/

W okresie od 1 stycznia 1979 r. do 31 marca 1998 r. J. Ł. podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników.

/zaświadczenie k.3 plik I akt ZUS/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentacji zawartej w aktach organu rentowego , a także na podstawie zeznań wnioskodawcy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest nieuzasadnione.

Zgodnie z treścią art.173 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 roku poz. 1383) dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, którzy przed

dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy. Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art.174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art.26 ust.3 dla osób w wieku 62 lat (art.173 ust.2 ww. ustawy). Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy (art.173 ust.3 ww. ustawy).

Zgodnie z treścią art.174 ust.1 i 2 ww. ustawy kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art.53, z uwzględnieniem ust.2-12. Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

1. okresy składkowe, o których mowa w art.6,
2. okresy nieskładkowe, o których mowa w art.7 punkt 5,
3. okresy nieskładkowe, o których mowa w art.7 punkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art.15, 16, 17 ust.1 i 3 oraz 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r. (ust.3)

Z kolei w myśl art.15 ustawy podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego. Na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu (ust. 6 cytowanego artykułu).

Zgodnie natomiast z treścią art. 15 ust. 2a cytowanej ustawy o emeryturach i rentach z FUS jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy. (por. też uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2003 roku o sygn. III UZP 2/03 opubl. w OSNAPiUS z 2003 roku nr. 14 , poz.338)

Stosownie zaś do treści art.10 ww. ustawy:

ust.1.Przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również następujące okresy, traktując je, z zastrzeżeniem art. 56, jak okresy składkowe:

- 1) okresy ubezpieczenia społecznego rolników, za które opłacono przewidziane w odrębnych przepisach składki
- 2) przypadające przed dniem 1 lipca 1977 r. okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego po ukończeniu 16 roku życia,
- 3) przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia,

jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

ust.2. Okresy wymienione w ust. 1 pkt 1 uwzględnia się także przy ustalaniu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe ustalone na zasadach określonych w art. 5-7 są krótsze od okresu wymaganego do przyznania renty, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

ust.3. Okresów, o których mowa w ust. 1 i 2, nie uwzględnia się, jeżeli zostały one zaliczone do okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty, na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Postępowanie w niniejszej sprawie sprowadziło się zatem do ustalenia czy możliwym jest przyjęcie do obliczenia kapitału początkowego wnioskodawcy wyższego wynagrodzenia niż przyjęte przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

W ocenie Sądu Okręgowego odwołanie wnioskodawcy nie jest zasadne. Sąd podziela bowiem zaprezentowaną w treści zaskarżonej decyzji argumentację prawną Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i nie znajduje podstaw do jej zmiany. W niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości, że poza pracą w P.B. (...) w K. oraz w Spółdzielni Produkcji Rolnej w K. wnioskodawca nie świadczył pracy w ramach stosunku pracy i tym samym nie opłacał składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych. Wprawdzie wnioskodawca utrzymywał się z rolnictwa i opłacał z tego tytułu stosowne składki, to jednak okoliczność ta nie może mieć przełożenia na wysokość ustalonego kapitału początkowego. Podkreślić bowiem należy, że kapitał początkowy ustalany jest na podstawie ewidencji składek odprowadzonych za ubezpieczonego do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i nie istnieje tym samym możliwość uwzględnienia przy ustalaniu wysokości kapitału początkowego składek odprowadzanych za niego w związku z podleganiem ubezpieczeniu społecznemu rolników. Wprawdzie art. 10 ww. ustawy pozwala przy ustalaniu prawa do emerytury doliczyć okresy podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników (o ile oczywiście okresy te nie zostały zaliczone przy ustalaniu prawa do emerytury lub renty, na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników), to jednak przepis ten w żaden sposób nie odnosi się do kwestii uwzględnienia okresów odprowadzania składek na ubezpieczenie społeczne rolników przy ustalaniu kapitału początkowego danego ubezpieczonego.

Mając powyższe na względzie, Sąd, na podstawie art.477¹⁴§1 k.p.c. oddalił odwołanie, o czym orzekł w punkcie 1 sentencji wyroku.

W punkcie 2 sentencji wyroku Sąd przyznał i nakazał wypłacić ze Skarbu Państwa – Kasy Sądu Okręgowego w Łodzi dla adwokata M. K. kwotę 221,40 złotych (dwieście dwadzieścia jeden złotych 40/100) tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika Sąd ustalił stosownie do treści rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu z dnia 3 października 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1714), zwiększając wartość wynagrodzenia o kwotę podatku od towarów i usług wyliczoną według stawki podatku obowiązującej dla tego rodzaju czynności na podstawie przepisów o podatku od towarów i usług.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy.

S.B.